

Levstikova nagrada za življenjsko delo 2003

TONE PAVČEK

Tone Pavček je eden tistih slovenskih mladinskih pesnikov, ki so si že s svojimi prvimi objavami prislužili sloves klasika, s svojimi številnimi knjigami pa je globoko obeležil tudi zgodovino Založbe Mladinska knjiga.

Njegova prva knjiga za otroke, verzna pripoved *Trije bratje in zlata ptica*, je izšla leta 1956 in takoj nakazala odmik od tedanjih zapovedanih vzgojnih načel v prevratni svet igrivosti in pravljичnosti. Že dve leti pozneje je sledila znamenita pesnitev *Juri Muri v Afriki*, za katero je leta 1959 prejel tudi svojo prvo Levstikovo nagrado. *Juri Muri v Afriki* je izšel v dveh slikaniških različicah z ilustracijami Melite Vovk - Štih in Marjance Jemec - Božič v skupni nakladi prek 100.000 izvodov! Leta 2001 je izšlo njegovo nadaljevanje *Juri Muri drugič v Afriki*.

Tone Pavček je čarovnik z besedami, v njegovih dvajsetih mladinskih pesniških zbirkah, od *Mačka na dopustu* (1957) prek *Čenčarije* (1975) do fulastih *Majhnic* (1996), odzvanja in prekipeva od otroško razposajenih in brezskrbno žlobudravih podob in zvokov, po drugi strani pa se vedno najde prostor in trenutek za resnejša premišljevanja, na primer o prvi ljubezenski bolečini in razočaranju, o odraščanju, dozorevanju in drugih razpotjih in postajah na poti življenja, ter o sencah, ki sem in tja na tej poti neizogibno zatemnijo sonce.

Pesnikova popotnica za vse male in velike vandrovcе na poti življenja je, da je vsem dvomom navkljub vredno vztrajati. Kajti kot pravi: "*Pot k lepemu je odprta. Je od vseh in za vse.*"

Levstikova nagrada za življenjsko delo 2003

V zgodnjih petdesetih letih prejšnjega stoletja je nekaj zagnanih ljudi omogočilo razmah slovenske ilustracije. Poleg urednice Kristine Brenkove, ki je to polje odprla, so bile to naše znamenite ilustratorke. Med njimi zaseda posebno mesto akademska slikarka Marjanca Jemec - Božič. Posebno zato, ker je v njenih ilustracijah poudarek na humorju, ob njih pa so se vedno hahljali tako odrasli kot otroci, katerim so bile namenjene.

Neobremenjeno in lucidno, včasih obešenjaško, a vedno tudi z zrnom modrosti, je predstavljala in komentirala najbolj tipične in obče veljavne značajske poteze nastopajočih junakov. Celo živali ali predmeti so v njenih delih dobili smešne lastnosti ljudi in priložnost za nastop v glavni vlogi. Ne glede na to, ali gre za znano zgodbo ali učbenik, nikoli ji ne zmanjka domišljije za vpletanje svojega humorja v še tako preprost pojem ali situacijo. Njene prepoznavne podobe in značilni rokopis govorijo s preprosto, h karikiranju nagibajočo risbo in čistimi, sijočimi barvami. Pravzaprav je vse, kar nariše ali naslika, podvrženo rahljanju resnobnega sveta odraslih, ki tako radi umetno razmejujemo svet realnega od sveta domišljije. Od začetka ustvarjalne poti do danes je ustvarila številna dela s katerimi je zaznamovala otroštvo in mladost večini od nas.